

Detailní inventarizace populací evropsky významných druhů brouků ve vybraných EVL

Radek Hejda, AOPK ČR
6.12.2016

Detailní inventarizace populací evropsky významných druhů brouků ve vybraných EVL

Ministerstvo životního prostředí

- **Cíl:** aktualizace znalostí o stavu klíčových druhů brouků (po cca 8 letech).
- Intenzivní monitoring, odhad velikosti populace.
- Analýza stavu biotopu, predikce budoucího vývoje.
- Získání přesných podkladů pro reporting, aktualizaci ČS aj.
- **Řešitel:** externí subjekty

Detailní inventarizace populací evropsky významných druhů brouků ve vybraných EVL

Ministerstvo životního prostředí

- **Tesařík alpský (*Rosalia alpina*)**
- **Tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*)**
- **Páchník hnědý (*Osmoderma eremita*)**
- **Střevlík Ménétríésův (*Carabus menetriesi pacholei*)**
- **Střevlík panonský (*Carabus hungaricus*)**

Tesařík alpský (*Rosalia alpina*)

Ministerstvo životního prostředí

- **Současný stav:** v Čechách jen v Ralské pahorkatině, na JM postupné šíření.
- Monitoring probíhal v **EVL Velký Bezděz, EVL Slatinné vrchy a EVL Jestřebsko - Dokesko**

Lokalita	Marked			Recaptured			Odhad N 2015	Odhad N 2008
	♂	♀	♂+♀	♂	♀	♂+♀		
Velký Bezděz	76	40	116	2	4	6	1199	839
Malý Bezděz	63	23	86	6	0	6	674	875
Celkem	139	63	202	8	4	12	1873	1714

Tesařík alpský (*Rosalia alpina*)

Tesařík alpský (*Rosalia alpina*)

Ministerstvo životního prostředí

- **Populace v současné době relativně stabilní, problematický ale budoucí vývoj.**
- **T.a. je adaptován na světlé lesy (méně stromů s větším objemem X husté lesy – více stromů s menším objemem) – pařeziny, pollarding + potřeba mrtvého dřeva.**
- **Představa (nejen) OP o „správné ochraně“ bučin vede ke vzniku zapojené stinné bučiny.**
- **Naděje do budoucna – nový plán péče již počítá s ořezem stromů.**

Tesařík alpský (*Rosalia alpina*)

Ministerstvo životního prostředí

Tesařík alpský (*Rosalia alpina*)

Tesařík obrovský a páchník hnědý (*Cerambyx cerdo* a *Osmoderma eremita*)

Ministerstvo životního prostředí

- **Současný stav:** několik lokalit ve středních Čechách + jižní Čechy a jižní Morava.
- Monitoring probíhal v **EVL Rendezvous, EVL Třeboň, EVL Třeboň – střed, EVL Nadějská soustava, EVL Náměšťská obora a EVL Lánská obora.**

Tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*)

Páchník hnědý (*Osmoderma eremita*)

N. Gouix

Tesařík obrovský a páchník hnědý (*Cerambyx cerdo* a *Osmoderma eremita*)

Ministerstvo životního prostředí

- **Současný stav:** T.o. několik lokalit ve středních Čechách + jižní Čechy a jižní Morava.
- **Současný stav:** P.h. plošněji rozšířen (není vázán pouze na dub) – aleje, vrbovny....
- Na žádné monitorované lokalitě není druh bezprostředně ohrožen vyhynutím, velikost populace je odvislá od nabídky od nabídky vhodných stromů.
- Obecný problém – nedostatek vhodných stromů, zejm. v dlouhodobém horizontu.

Tesařík obrovský a páchník hnědý (*Cerambyx cerdo* a *Osmoderma eremita*)

Ministerstvo životního prostředí

- Do 1.pol. 20. století lesy světlé (pařeziny, pollarding) → výskyt světломilných druhů (ZCHD, EVD) → ústup od managementu, zvyšování zakmenění → ústup světломilných druhů.

Tesařík obrovský a páchník hnědý (*Cerambyx cerdo* a *Osmoderma eremita*)

Ministerstvo životního prostředí

- **Současné druhové spektrum listnatých lesů a rozšíření ZCHD a EVD je výsledkem mnoha tisíciletého vývoje naší krajiny.**
- **Od 2. poloviny 20. století nastává bezprecedentní „doba temna našich lesů.“**
- **Ochrana přírody v těžké situaci – snažíme se chránit něco, co vzniklo důsledkem aktivity člověka a tato aktivita již skončila.**

Tesařík obrovský a páchník hnědý (*Cerambyx cerdo* a *Osmoderma eremita*)

Ministerstvo životního prostředí

Tesařík obrovský a páchník hnědý (*Cerambyx cerdo* a *Osmoderma eremita*)

Ministerstvo životního prostředí

Tesařík obrovský a páchník hnědý (*Cerambyx cerdo* a *Osmoderma eremita*)

Ministerstvo životního prostředí

Střevlík panonský (*Carabus hungaricus*)

- **Současný stav:** pouze jižní Morava (Pouzďranská step + Pálava)
- Monitoring na EVL Pouzďranská step – Kolby a EVL Stolová hora

Střevlík panonský (*Carabus hungaricus*)

Ministerstvo životního prostředí

- **Výsledek:** Velikost populace zůstává stejná (při vyloučení vlivu extrémního sucha v roce 2015 a vybírání pastí amatérskými entomology).
- Potvrzena preference biotopu – vysokostébelná trávníky s vrstvou stařiny.
- Problematický management – příliš častý management špatně, nedostatek managementu ještě hůře.

Střevlík Ménetriésův (*Carabus menetriesi pacholei*)

- **Současný stav:** rozšířen na rašeliništích od Novohradských hor přes Šumavu a Slavkovský les po Krušné hory.
- Monitoring proběhl na EVL Božídarské rašeliniště a EVL U bunkru

Střevlík Ménétriésův (*Carabus menetriesi pacholei*)

Ministerstvo životního prostředí

- **Výsledek:** Mírný pokles populace, pravděpodobně způsobený suchem.
- Na monitorovaných lokalitách dobrá perspektiva (management probíhá).
- Obecně řada lokalit ohrožena zánikem – světломilný druh, rašeliniště zarůstají, mění se v rašelinný les.
- Přerušen přirozený cyklus rašelinišť!

Střevlík Ménétriésův
(*Carabus menetriesi pacholei*)

Ministerstvo životního prostředí

- **Děkuji za pozornost.**